

## Priporočila organa EBA

o nadzorniškem pregledu dejavnosti, povezanih s sodelovanjem bank v odboru za Euribor



---

# Priporočila o nadzorniškem pregledu dejavnosti, povezanih s sodelovanjem bank v odboru za Euribor

## Vsebina

|    |  |    |
|----|--|----|
| 1. | Povzetek   | 3  |
| 2. | Ozadje in razlogi  | 4  |
| 3. | Priporočila organa EBA o nadzorniškem pregledu dejavnosti, povezanih s sodelovanjem bank v odboru za Euribor | 6  |
| 4. | Posvetovanje in ocena učinka   | 11 |
| 5. | Potrditev skladnosti s priporočili   | 12 |

---

## 1. Povzetek

Odbora nadzornikov Evropskega bančnega organa (EBA) in Evropskega organa za vrednostne papirje in trge (ESMA) sta se glede na nedavno pozornost, ki jo javnost posveča referenčnim obrestnim meram na finančnih trgih, postopkom za njihov izračun in ureditvam upravljanja, septembra 2012 dogovorila o okrepitvi sodelovanja med pristojnimi organi pri preiskavah in izrekanjem sankcij v zvezi z bankami, ki sodelujejo v odboru za Euribor. Dogovorila sta se tudi o skupnem pregledu Euribor-EBF procesa, da bi lahko v celoti razumela proces določanja obrestne mere Euribor in njeno izpostavljenost manipulacijam.

Določanje referenčnih obrestnih mer v sedanjem institucionalnem okviru v EU ni regulirano, za Euribor-EBF kot referenčnega skrbnika Euriborja pa niso bili sprejeti nobeni posebni predpisi, ki se nanašajo na finančni sektor. Glede na sistemsko pomembnost Euriborja in pomanjkljivosti, ki jih je razkrila revizija (Poročilo o upravljanju in vodenju Euriborja – Report on administration and management of Euribor), se je zdelo nujno predlagati takojšnje ukrepe za povečanje zanesljivosti in verodostojnosti Euriborja.

V teh priporočilih so predstavljene usklajene nadzorniške prakse za pregled nad procesom sporočanja podatkov za Euribor. Z usklajenim nadzorniškim pregledom nad vsemi bankami v odboru se bo povečala zanesljivost Euriborja, saj bodo določeni standardi za nadzor nad procesi sporočanja. Ta priporočila dopolnjujejo Smernice organa EBA o notranjem upravljanju, objavljene 27. septembra 2011, v katerih so že podrobneje določene zahteve za notranjo organizacijsko strukturo institucij, organe vodenja ali nadzora, upravljanje tveganj in nadzorniške postopke, vključno s procesom odobritve novih produktov, informacijskimi sistemi ter upravljanjem neprekinjenega poslovanja in preglednostjo. Organa EBA in ESMA poleg priporočil Euribor-EBF zagotavljata povratne informacije na podlagi ugotovitev pregleda.

Priporočila so osredotočena na zahteve za okrepitev ureditve notranjega upravljanja bank, ki sodelujejo v odboru za Euribor, vključno s kodeksom ravnanja, s poudarkom na prepoznavanju in obvladovanju notranjih navzkrižij, mehanizmih notranjega nadzora (vključno z revizijami), vodenjem evidenc in primerjavo z dejanskimi transakcijami. Da bi zagotovili reprezentativen odbor, se pristojnim organom priporoča, naj k sodelovanju v odboru za Euribor spodbudijo vse banke, ki so dejavne na evrskih denarnih trgih.

---

## 2. Ozadje in razlogi

Javnost v zadnjih letih zelo natančno spremlja referenčne obrestne mere na finančnih trgih, postopke za njihov izračun in ureditev upravljanja. Potreba po reformi mehanizmov določanja referenčne obrestne mere je bila izražena v regulativnih in nadzorniških krogih, pa tudi na finančnih trgih.

Evropski bančni organ (EBA) in Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA) sta prevzela skupno pobudo glede na (i) potencialne resne pomanjkljivosti pri določanju medbančne in pripadajoče referenčne obrestne mere v EU, (ii) vsesplošno uporabo medbančnih referenčnih obrestnih mer in posledice, ki bi jih lahko izguba zaupanja v te obrestne mere imela za finančne trge, ter (iii) nezaupanje, ki bi ga lahko morebitne manipulacije ali nepravilno določanje medbančnih referenčnih obrestnih mer povzročili do drugih referenčnih vrednosti ali kazalnikov na finančnih trgih.

Odbora nadzornikov organov EBA in ESMA sta se septembra 2012 dogovorila o preučitvi vprašanj, povezanih z referenčno vrednostjo, natančneje o:

- okrepitvi sodelovanja med pristojnimi organi pri dejavnostih preiskovanja in izrekanja sankcij. V ta namen je bila oktobra 2012 ustanovljena mreža strokovnjakov za izmenjavo informacij o preiskavah pristojnih organov in sodelovanje v posebnih primerih, zlasti zadevah v zvezi z Euriborjem;
- pregledu Euribor-EBF procesa, da bi v celoti razumela proces določanja obrestne mere Euribor in njeno izpostavljenost manipulacijam, ter
- razvoju načel, osredotočenih na procese oblikovanja referenčnih vrednosti v Evropi (med drugim v zvezi z Euriborjem in drugimi primerljivimi obrestnimi merami), da bi kratkoročno zagotovili trden okvir.

Določanje referenčnih obrestnih mer v sedanjem institucionalnem okviru v EU ni regulirano, Euribor-EBF pa kot referenčni skrbnik Euriborja ni zajet s posebnimi predpisi, ki se nanašajo na finančni sektor. Glede na sistemsko pomembnost Euriborja in pomanjkljivosti, ki jih je razkril pregled, se je zdelo nujno predlagati takojšnje ukrepe za povečanje zanesljivosti in verodostojnosti Euriborja.

Regulativni okvir že vsebuje zahteve za institucije v zvezi z njihovim notranjim upravljanjem, ki veljajo tudi za proces določanja obrestne mere in uporabo referenčnih vrednosti. Člen 22 Direktive 2006/48/ES določa, da morajo pristojni organi zahtevati, naj ima vsaka kreditna institucija vzpostavljeno zanesljivo ureditev upravljanja. Organ EBA v skladu s členom 16 uredbe o svoji ustanovitvi izdaja smernice, naslovljene na pristojne organe ali finančne institucije, za vzpostavitev doslednih, smotrnih in učinkovitih nadzorniških praks ter zagotovitev skupne, enotne in usklajene uporabe zakonodaje Unije, vključno z Direktivo 2006/48/ES. Namen teh priporočil je uvesti usklajene zahteve za ureditev notranjega upravljanja bank, ki sodelujejo v procesu določanja cen Euriborja, poleg Smernic organa EBA o notranjem upravljanju, objavljenih 27. septembra 2011, v katerih so že podrobneje določene zahteve za notranjo organizacijsko strukturo institucij, organe

---

vodenja ali nadzora, upravljanje tveganj in nadzorniške postopke, vključno s procesom odobritve novih produktov, informacijskimi sistemi ter upravljanjem neprekinjenega poslovanja in preglednostjo.

Organa EBA in ESMA sta oblikovala tudi načela za procese določanja referenčne obrestne mere v Evropi, ki veljajo za vse vrste referenčnih vrednosti, pa tudi za njihove skrbnike.

---

### 3. Priporočila organa EBA o nadzorniškem pregledu dejavnosti, povezanih s sodelovanjem bank v odboru za Euribor

#### Vloga teh priporočil

1. Ta dokument vsebuje priporočila, izdana v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (v nadaljnjem besedilu: uredba o EBA). V skladu s členom 16(3) uredbe o EBA si morajo pristojni organi in finančne institucije na vsak način prizadevati za upoštevanje teh priporočil.
2. V priporočilih je predstavljeno stališče Evropskega bančnega organa (EBA) o ustreznih nadzorniških praksah v evropskem sistemu finančnega nadzora oziroma kako bi bilo treba izvajati zakonodajo Unije na določenem področju. Organ EBA zato pričakuje, da bodo vsi pristojni organi, na katere so ta priporočila naslovljena, ravnali v skladu z njimi. Pristojni organi, za katere ta priporočila veljajo, bi jih morali upoštevati tako, da jih ustrezno vključijo v svoje nadzorniške prakse (na primer s spremembo pravnega okvira ali nadzorniških procesov), tudi če so posamezna priporočila namenjena predvsem institucijam.

#### Zahteve v zvezi s poročanjem

3. Pristojni organi morajo v skladu s členom 16(3) uredbe o EBA do 11. marca 2013 organ EBA obvestiti, ali ravnajo oziroma ali nameravajo ravnati v skladu s temi priporočili, sicer pa navesti razloge za njihovo neupoštevanje. Če organ EBA ne bo obveščen do tega roka, se bo štelo, da pristojni organi ne upoštevajo priporočil. Obvestila je treba na obrazcu iz razdelka 5 poslati na naslov [compliance@eba.europa.eu](mailto:compliance@eba.europa.eu), v zadevi pa navesti „EBA/Rec/2013/01“. Obvestila naj predložijo osebe, ki so ustrezno pooblaščen za poročanje o skladnosti v imenu svojih pristojnih organov.
4. Obvestila bodo v skladu s členom 16(3) objavljena na spletni strani organa EBA.

---

## Vsebina

|  |   |
|--|---|
| Naslov I – Predmet urejanja, obseg uporabe in opredelitev pojmov   | 8 |
| Naslov II – Zahteve v zvezi z nadzorniškimi pregledi dejavnosti, povezanih s sodelovanjem bank v odboru za Euribor | 8 |
| Naslov III – Končne določbe in izvajanje   | 9 |

---

# Priporočila organa EBA o nadzorniškem pregledu dejavnosti, povezanih s sodelovanjem bank v odboru za Euribor

## Naslov I – Predmet urejanja, obseg uporabe in opredelitev pojmov

### Predmet urejanja

1. Ta priporočila dopolnjujejo Smernice organa EBA o notranjem upravljanju (GL 44 z dne 27. septembra 2011), tako da določajo pričakovanja v zvezi z nadzorniškim pregledom ureditve notranjega upravljanja kreditnih institucij, ki zadeva njihovo sodelovanje v odboru, ki zagotavlja obrestne mere Euribor.

### Opredelitev pojmov

2. V teh priporočilih se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:
  - (a) „Euribor“ pomeni obrestne mere Euribor za vse razpoložljive roke zapadlosti, kot jih določi Euribor-EBF;
  - (b) „banka iz odbora za Euribor“ pomeni kreditne institucije iz člena 4(1) Direktive 2006/48/ES, sodelujoče v odboru, ki zagotavlja obrestne mere Euribor, kot jih določi Euribor-EBF;
  - (c) „poročevalec“ pomeni osebo iz banke iz odbora za Euribor, ki sodeluje v procesu sporočanja obrestne mere za Euribor;
  - (d) „kodeks ravnanja“ pomeni notranjo dokumentacijo, v kateri so opisani proces sporočanja obrestnih mer ter vloge in odgovornosti različnih akterjev;
  - (e) „organ vodenja ali nadzora“ pomeni upravljalni organ (ali organe) kreditne institucije, ki vključuje nadzorniško in vodstveno funkcijo, ima najvišja pooblastila za odločanje ter je pristojen za določanje strategije, ciljev in splošnih usmeritev kreditne institucije.

### Obseg in raven uporabe

3. Ta priporočila veljajo za vse pristojne organe, ki nadzorujejo banke iz odbora za Euribor.

## Naslov II – Zahteve v zvezi z nadzorniškim pregledom dejavnosti, povezanih s sodelovanjem bank v odboru za Euribor

4. Pristojnim organom se priporoča, naj sporočanje podatkov za Euribor vključijo med procese kreditnih institucij, ki so predmet njihovega nadzorniškega pregleda.
5. Pristojnim organom se priporoča, naj zagotovijo, da je proces sporočanja obrestnih mer za banke iz odbora vključen v njihove politike upravljanja in obvladovanja tveganj. Natančneje, banke iz odbora bi morale pri sporočanju podatkov za Euribor vedno uporabljati načelo „štirih



---

oči“. Organizirati bi morale tudi usposabljanje za poročevalce in uporabnike obrestne mere Euribor.

6. Pristojnim organom se priporoča, da od bank iz odbora za Euribor, ki še nimajo notranjega kodeksa ravnanja v zvezi s sporočanjem podatkov za Euribor, zahtevajo, naj takšen kodeks sestavijo, če pa ga že imajo, naj obstoječe besedilo pregledajo. Zadevni poročevalci in njihovi neposredni vodje iz vsake banke iz odbora Euribor naj bi pisno izjavili, da so prebrali kodeks ravnanja in da se zavezujejo k njegovemu upoštevanju.
7. Kodeks ravnanja bi moral vključevati politiko preprečevanja nasprotij interesov in zajemati:
  - (a) učinkovite postopke za preprečevanje ali nadzor izmenjave informacij med zaposlenimi, ki opravljajo dejavnosti, pri katerih obstaja tveganje nasprotja interesov, kadar bi lahko izmenjava teh informacij vplivala na sporočene referenčne podatke;
  - (b) pravila za preprečitev nedovoljenega dogovarjanja med sodelujočimi podjetji ter med sodelujočimi podjetji in skrbniki referenčnih vrednosti;
  - (c) ukrepe za preprečevanje ali omejevanje neustreznega vpliva na zaposlene, ki sodelujejo pri sporočanju referenčnih podatkov;
  - (d) odstranitev vsake neposredne povezave med prejemki zaposlenih, ki sodelujejo pri sporočanju referenčnih podatkov, in prejemki ali ustvarjenimi prihodki različnih zaposlenih, ki se ukvarjajo v glavnem z drugo dejavnostjo, kadar bi lahko v zvezi s temi dejavnostmi prišlo do nasprotja interesov.
8. Pristojnim organom se priporoča, naj od bank iz odbora zahtevajo uvedbo, izvajanje in vzdrževanje ustreznih mehanizmov notranjega nadzora, katerih namen je zagotoviti skladnost s kodeksom ravnanja. Nadzor nad sporočenimi podatki bi moral vključevati primerjavo z dejanskimi preverljivimi podatki na podlagi transakcij. Namen nadzora bi moral biti tudi odkrivanje morebitnih povratnih transakcij po sporočanju. Funkcija skladnosti bi morala o svojih ugotovitvah, tudi glede povratnih transakcij, redno poročati višjemu vodstvu. Sporočanje in postopki bi morali biti predmet rednih neodvisnih notranjih in zunanjih pregledov.
9. Pristojnim organom se priporoča, naj od bank v odboru zahtevajo vodenje ustreznih evidenc o vseh zadevnih vidikih sporočanja, vključno s podatki o zaposlenih, ki so sodelovali pri vsakem posameznem sporočanju. Evidence je treba hraniti na nosilcu, ki omogoča shranjevanje informacij, da so na voljo za prihodnjo uporabo, z dokumentirano revizijsko sledjo.
10. Pristojnim organom se priporoča, naj banke spodbujajo k sodelovanju v odboru za Euribor glede na pomembnost te referenčne obrestne mere na njihovih trgih.

### Naslov III – Končne določbe in izvajanje

---

11. Pristojni organi morajo ta priporočila ustrezno vključiti v svoje nadzorniške prakse do 11. marca 2013.

---

## 4. Posvetovanje in ocena učinka

Glede na sistemsko pomembnost Euriborja in pomanjkljivosti, ki jih je razkrila revizija, se je zdelo nujno predlagati takojšnje ukrepe za povečanje zanesljivosti in verodostojnosti Euriborja. Organ EBA ne bo začel javnega posvetovanja, in sicer zaradi nujnosti zadeve, pa tudi zaradi narave teh nadzorniških ukrepov, ki zagotavljajo podrobnejši opis uporabe veljavnih Smernic organa EBA o notranjem upravljanju. Odločil se je, da se bo o teh priporočilih posvetoval s svojo interesno skupino za bančništvo.

Organ EBA je zaradi nujnosti zadeve izvedel samo oceno učinka na visoki ravni. Priporočila, predlagana v tem dokumentu, bodo kreditnim institucijam, ki bodo vključene v odbor za Euribor, in njihovim nacionalnim nadzorniškim organom povzročila minimalne dodatne stroške usklajevanja, saj dodatno pojasnjujejo Smernice organa EBA o notranjem upravljanju.

Organ EBA meni, da bodo navedeno breme odtehtale koristi za kreditne institucije, potrošnike, vlagatelje in finančne trge, saj bodo dobili zanesljivo referenčno vrednost Euriborja. Enake povratne informacije je zagotovil tudi organ ESMA, ki je z organom EBA sodeloval pri pripravi teh priporočil.

---

## 5. Potrditev skladnosti s priporočili

Datum:

Država članica/država EGP:

Pristojni organ:

Priporočila:                    nadzor nad bankami, ki sodelujejo v odboru za Euribor

Ime:

Delovno mesto:

Telefonska številka:

E-naslov:

Pooblaščen sem, da v imenu svojega pristojnega organa potrdim upoštevanje teh priporočil:

**Da**

Pristojni organ upošteva ali namerava upoštevati ta priporočila:

**Da**             **Ne**             **Delno upoštevanje**

Moj pristojni organ ne upošteva in ne namerava upoštevati teh priporočil iz naslednjih **razlogov**<sup>1</sup>:

Podrobnosti o delnem upoštevanju in obrazložitve:

To obvestilo pošljite na naslov [compliance@eba.europa.eu](mailto:compliance@eba.europa.eu)<sup>2</sup>.

---

1 V primeru delnega upoštevanja navedite obseg upoštevanja in neupoštevanja ter razloge za neupoštevanje po zadevnih področjih.

2 Drugi načini pošiljanja te potrditve upoštevanja, na primer pošiljanje na drug elektronski naslov, kot je naveden zgoraj, ali z elektronskim sporočilom, ki ne vsebuje zahtevanega obrazca, niso veljavni.